

TERMÉKBIZTONSÁG

Mezőgép vásárlók, felhasználók üzemeltetők figyelmébe ajánlva

**Biztonságos gépekkel
a testi épség,
az egészség, megőrzéséért.**

FVM Mezőgazdasági Gépesítési Intézet

– Gödöllő –

– 2010 –

Tisztelt Vásárló, Felhasználó, Üzemeltető!

A biztonságos gép, berendezés nagyon fontos szerepet tölt be a felhasználás, az üzemeltetés során. A testi épségünk, egészségünk megóvása mellett nagymértékben növeli az üzemeltetés funkcionális biztonságát is.

A megváltozott világgazdasági körülmények, ezen belül is a termelés és a fogyasztás arányainak változása a fejlett és a feltörekvő nemzetgazdaságok között egyre több termék importját hozza magával az EGT (Európai Gazdasági Térség: azaz az Európai Unió 27 országában, valamint Izland, Liechtenstein, Norvégia és legújabban idesorolandó Törökország is) piacára.

Ezen belül egyre több mezőgazdasági – és élelmiszeripari gép és berendezés importjára kerül sor nemcsak az EGT – piacán, hanem ezen belül hazánkba is a feltörekvő országokból, elsősorban Kínából és a Dél-Koreai Köztársaságból és kisebb mértékben más országokból.

Ez is megnöveli a termékbiztonság jelentőségét az EGT piacán, így a hazai gazdaságunkban is. Az EGT - n kívüli országokból érkező termékek, így a mezőgazdasági –és élelmiszeripari gépek biztonsági megfelelősége sok-sok esetben megkérdőjelezhető.

Az EGT – ből származó gépeknél, berendezéseknél is elég gyakran előfordul, hogy formailag a biztonságot igazoló dokumentumok: EK- megfelelőségi nyilatkozat, használati utasítás stb. nem felelnek meg az Európai Uniós előírásoknak. A hazai viszonylatban is hasonló a helyzet.

Az előzőek tapasztalatai alapján Dr. Fenyvesi László az FVM MGI főigazgatója kezdeményezésére, ez év január elejétől elindult a Mezőgazdasági Gépesítési Intézetnél egy olyan tevékenység, amely célul tűzte ki, a mezőgazdasági – és élelmiszeripari gépgyártókkal, forgalmazókkal és üzemeltetőkkel való szoros együttműködést a gépek, berendezések biztonsági megfelelősége területén. A tevékenység magában foglalja többek között: tájékoztató füzetek megjelentetését, tanfolyamok szervezését, szaktanácsadást, stb.

A jelen tájékoztató füzetünk megjelenése – amelyet a Gépkörök Országos Szövetsége (GOSZ) 2010. december 14.-én megtartandó éves közgyűlésének időpontjára állítottunk össze – szorosan illeszkedik az előzőekben felvázolt tevékenységek körébe.

A jelen tájékoztató a vásárlóknak, felhasználóknak, üzemeltetőknek kíván alapvető ismereteket nyújtani a termékbiztonsággal, ezen belül különösen a CE – jelöléssel kapcsolatosan. Természetesen a tájékoztató nem törekszik, nem is törekedhet teljes, részletességgel tárgyalni a termékbiztonsággal kapcsolatos tudnivalókat. Akiknek a jelen tájékoztató felkeltette érdeklődését termékbiztonság részletesebb megismerésére, a tájékoztató végén talál forrásokat illetve:

amennyiben a kapcsolódó témákban kérdésük van, vagy az általánostól eltérő, konkrét részletes információra van szükségük a

dikan@fvmmi.hu vagy a dikan.a@invitel.hu
címeken

várjuk kérdéseiket, érdeklődésüket.

Gödöllő, 2010. december

A szerkesztők nevében:

Dikán András
munkavédelmi szaktanácsadó
FVM MGI
2100 Gödöllő, Tessedik S. u. 4.
Telefon: +36 28 511 618; Fax.: +36 28 511 600
Mobil: +36 30 2820 813

Tartalomjegyzék

- 1.) A termékbiztonságról röviden
- 2.) A gépek, berendezések biztonsági követelményeit meghatározó előírások
- 3.) A biztonságot befolyásoló tényezők
- 4.) A gépek, berendezések biztonsági megfelelőségének igazolása
- 5.) A „CE” megfelelőségi jelölés és egyéb jelölések
- 6.) A gépek, berendezések biztonsági megfelelőségét igazoló dokumentumok
- 7.) A gépek, berendezések biztonsági megfelelőségének ellenőrzése
- 8.) Gépek/berendezések biztonsági megfelelőségének érvényesítése gépvásárláskor/gépbeszerzéskor

Mellékletek:

1. számú melléklet: Fogalom meghatározások, magyarázatok
2. számú melléklet: Új megközelítésű irányelvek és azokat bevezető magyar jogszabályok
3. számú melléklet: Forrásmunkák hasznos oldalak (linkek)

1.) A termékbiztonságról röviden

A vonatkozó jogszabály értelmében (1997. évi CLV. Törvény II. fejezet 3. §):

„(1) Csak biztonságos termék forgalmazható.

(2) A gyártó köteles gondoskodni a termék biztonságosságáról.

(3) A forgalmazó nem forgalmazhat olyan terméket, amelyről tudja vagy a rendelkezésére álló tájékoztatás vagy szakmai ismeret alapján tudnia kellene, hogy nem biztonságos.”

Mikor tekinthető a termék – gép, berendezés – biztonságosnak?

„A termék akkor biztonságos, ha a fogyasztó életét, egészségét, testi épségét a rendeltetésszerű vagy az ésszerűen várható használat mellett - ideértve a használhatóság időtartamát, valamint az üzembe helyezési, beszerelési, karbantartási előírások betartását - nem, vagy csak a rendeltetésszerű vagy ésszerűen várható használatával járó legkisebb mértékben veszélyezteti.”

[1997. évi CLV. Törvény II. fejezet 4. § (1)].

2.) A gépek, berendezések biztonsági követelményeit meghatározó előírások

A gépek, berendezések biztonsági követelményeit jogszabályok, szabványok, műszaki előírások, az előzőek hiányában a mérnöki gyakorlat határozza meg.

A mezőgazdasági gépek és berendezések biztonsági követelményeit általában jogszabályok (Európai Unió irányelvek és az azokat a magyar jogrendbe bevezető rendeletek), valamint a harmonizált illetve a honosított harmonizált szabványok tartalmazzák.

Néhány a legfontosabbak közül:

16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendelet a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról

79/1997. (XII. 31.) IKIM rendelet az egyes villamosági termékek biztonsági követelményeiről és az azoknak való megfelelőség értékeléséről

8/2002. (II. 16.) GM rendelet a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben történő alkalmazásra szánt berendezések, védelmi rendszerek vizsgálatáról és tanúsításáról

5/1990. (IV.12.) KöHÉM r. a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról

6/1990. (IV.12.) KöHÉM r. a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről

MSZ EN ISO 12100-1:2003/A1:2009 Gépek biztonsága. Alapfogalmak, a kialakítás általános elvei. 1. rész: Fogalom meghatározások, módszertan

MSZ EN ISO 12100-2:2003/A1:2009 Gépek biztonsága. Alapfogalmak, a kialakítás általános elvei. 2. rész: Műszaki alapelvek (ISO 12100-2:2003)

MSZ EN ISO 4254-1:2010 Mezőgazdasági gépek. Biztonság. 1. rész: Általános követelmények (ISO 4254-1:2008)

3.) A biztonságot befolyásoló tényezők

A biztonságot befolyásoló tényezők: a **tervezés**, a **gyártás**, **csomagolás**, **forgalomba hozatal** és a géppel, berendezéssel kapcsolatos **információk**.

A biztonságot befolyásoló tényezők közül a természetesen a legjelentősebb a **tervezés** és a **gyártás**. Nem véletlen, hogy a vonatkozó előírások szerint is a termék: a gép, berendezés megfelelőségéért elsősorban a gyártó felelős.

A **csomagolás** és a **forgalomba hozatal** sem elhanyagolható, mint biztonságot befolyásoló tényező, hiszen a tervezésnél és a gyártásnál elért biztonsági megfelelőség megőrzését szolgálja.

A vonatkozó jogszabály a forgalmazó kötelezettségeként írja elő, hogy amíg a termék felelősségi körükben van, megőrizze a biztonsági megfelelőségét.

Az **információk: a gép, berendezés megfelelőségét igazoló dokumentumok, a használati utasítás** (használati-kezelési útmutató, gépkönyv, üzemeltetési dokumentáció, stb.) különböző **feliratok, jelölések**.

A **gép, berendezés megfelelőségét igazoló dokumentumok** megléte a forgalmazás és egyben az **üzembe helyezés** egyik **feltétele** is. Ezek a dokumentumok: EK – Megfelelőségi nyilatkozat (legtöbb gépnél, berendezésnél), EK – típusvizsgálati tanúsítvány (szükség szerint), EK – típusbizonyítvány illetve forgalomba helyezési engedély (traktoroknál, mezőgazdasági pótkocsiknál), hatósági engedélyek (szükség szerint), stb.

A vonatkozó előírásoknak megfelelő **használati utasítás** (használati-kezelési útmutató, gépkönyv, üzemeltetési dokumentáció, stb.) megléte szintén a forgalmazás és egyben az **üzembe helyezés** egyik **feltétele**.

Minden gépet el kell látni azon (azokon) tagállamban használt hivatalos közösségi nyelven (nyelveken) írott használati utasítással, amelyben a gépet forgalomba hozzák és/vagy üzembe helyezik.

A gép, berendezés megfelelőségét igazoló dokumentumok nyelvezetének a használati utasítás nyelvezetével kell megegyezni!

A gépen, berendezésen elhelyezett illetve elhelyezendő **jelölések** is befolyással vannak és lehetnek biztonsági megfelelőségre. A jelölések többfélék, így:

- **a biztonság igazolására szolgáló jelölések** (Pl.: CE – megfelelőségi jelölés, a permetezőgép forgalomba hozatali engedélyének meglétét igazoló jelölés, nyílttéri felhasználásra szánt gépek zajkibocsátásának jelölése, stb.),
- **a gép, berendezés azonosítására szolgáló megjelölések:** a gyártó cég neve és teljes címe, a gép megnevezése, sorozat- vagy típusmegnevezés, adott esetben a sorozatszám, a gyártás éve (általában az adattáblán tüntetik fel ezeket az adatokat),
- **információs és figyelmeztető jelölések** ezen belül a fennmaradó veszélyek jelzésére és elhárítására vonatkozó biztonsági jelölések (szükség szerint), stb.

A gépen, berendezésen elhelyezendő jelölések megléte szintén a forgalmazás és egyben az **üzembe helyezés** egyik **feltétele**.

A jelölések lehetnek feliratok és/vagy jelképi jelölések.

Minden írott vagy szóbeli információt és figyelmeztetést azon a hivatalos közösségi nyelven (nyelveken) kell feltüntetni, amelyet az a tagállam határoz meg, amelyben a gépet forgalomba hozzák és/vagy üzembe helyezik. Ezt a tájékoztatást kérésre ki lehet egészíteni a kezelő személyek által értett egyéb közösségi hivatalos nyelvvel (nyelvekkel).

4.) A gépek, berendezések biztonsági megfelelőségének igazolása

A gépek, berendezések biztonsági megfelelőségének igazolására szolgálnak a biztonsági jelölések és a biztonságot igazoló dokumentumok. A gép, berendezés biztonsági megfelelőségét a biztonsági jelölésnek gépen való elhelyezésével és a dokumentum meglétével együttesen lehet és kell igazolni.

5.) A „CE” megfelelési jelölés és egyéb jelölések

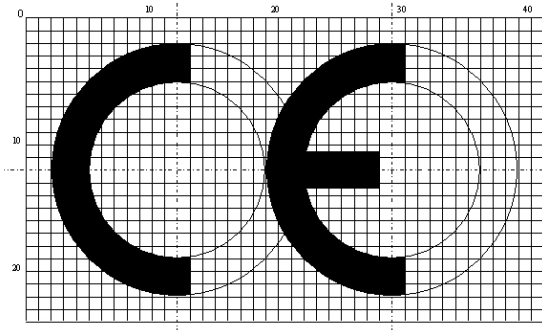
A biztonsági megfelelést igazoló jelölések:

CE – megfelelési jelölés (röviden: CE – jelölés) A CE betűk egy francia kifejezés, a "Conformité Européenne" kezdőbetűiből származnak. A kifejezés magyar megfelelője "Európai Megfeleléség".

A CE - jelölést csak az európai, új megközelítésű irányelvek egy részének és az azt bevezető magyar jogszabályoknak hatálya alá tartozó termékek esetén lehet és kell használni, akkor, ha termék valamennyi rá vonatkozó új megközelítésű irányelv követelményeinek megfelel.

A mezőgazdasági gépek/berendezések legnagyobb része az új megközelítésű irányelvek és az azt bevezető magyar jogszabályok hatálya alá tartozik. Ezek közül is a legtöbb mezőgazdaságitógép/berendezés, a Gépek (MD) irányelve (2006/42 EK irányelv) illetve az azt bevezető jogszabály [16/2008. (VIII.30.) NFGM, rendelet] hatálya alá tartozik.

Egy-egy gépre/berendezésre felépítéséből, jellegéből, összetettségéből adódóan a Gépek irányelvén túl egy, kettő esetenként még több irányelvet/rendeletet is alkalmazni kell.

A CE - megfelelési jelölésnek félkör alakú elemekből szerkesztett „CE ” rövidítésből kell állnia az alábbi formában: Amennyiben a CE - jelölést lekicsinyítik vagy felnagyítják, meg kell tartani a mellékelt, beosztással ellátott rajzon feltüntetett arányokat. Ha a kérdéses irányelv nem ír elő konkrét méreteket, a CE - jelölésnek legalább 5 mm magasnak kell lennie.

A CE - jelölés egy jelzés arról, hogy a terméken: gépen, berendezésen a gyártó elvégezte illetve elvégeztette a megfelelési értékelési eljárást és annak eredménye pozitív lett és a termék: gép, berendezés megfelel valamennyi rá vonatkozó európai, új megközelítésű irányelvnek illetve az azt bevezető magyar jogszabálynak (a továbbiakban: irányelvek/rendeletek).

A CE - jelölés feltüntetésével a gyártó, a meghatalmazott képviselő, teljes mértékben felelősséget vállal azért, hogy az adott termék megfelel valamennyi rá vonatkozó irányelvnek/rendeletnek).

A CE - jelölést a terméken: gépen, berendezésen vagy annak adattábláján jól láthatóan, olvashatóan és letörölhetetlenül kell elhelyezni.

Példák a CE – jelölés elhelyezésére:

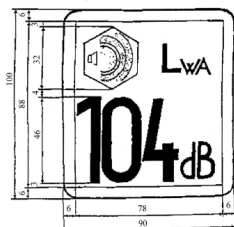
Megjegyzés:

A traktorok biztonsági és egészségvédelmi megfelelőségének jelölésére a CE - jelöléstől eltérő jelölést használnak úgynevezett EK- jóváhagyási számot, amely az EK-típusbizonyítvány számával megegyező. Például: John Deere 5080 típusú traktor EK jóváhagyási száma a vonatkozó 2003/37 EK irányelvnek megfelelően: **e1*2003/37*0004*27**. Ez a jelölés minden esetben a traktor adattábláján van elhelyezve.

Egyes gépcsoportokra vonatkozó jelölések (Pl.: a permetezőgép forgalomba hozatali engedélyének meglétét igazoló jelölés, nyílttéri felhasználásra szánt gépek zajkibocsátásának jelölése, stb. a CE – jelölés mellett és nem helyette lehet és kell alkalmazni).

A permetezőgépek forgalomba hozatali engedélyének hatályosságát, az engedély számát és időbeli hatályát jelző jelölés.

A nyílttéri felhasználásra szánt gépek zajkibocsátásának jelölése.

Nemzeti tanúsítási jelek.

A minőségi ellenőrzési és szabályozási technikák kidolgozásával felmerült az igény, hogy a vizsgálati eredmények ne csak egy darab mintára, hanem a gyártott teljes mennyiségre vonatkozzanak. A nemzeti vizsgáló állomások megalkották a nemzeti tanúsítási jeleket és védjegyet oltalom alá helyezték.

A tanúsítási jelek jellemzői:

- Csak a tanúsító engedélye alapján tüntethető fel.
- Használatáért díjat kell fizetni, és azt a tanúsító kibővítheti, korlátozhatja, illetve felfüggesztheti vagy visszavonhatja.
- A fogyasztó számára jelentenek információt.
- Piaci hozzáadott értéket jelentenek a gyártó számára.

Nem kötelező, bizalomnövelő a felhasználó, üzemeltető felé. A kötelezően elhelyezendő jelöléseket nem helyettesíthetik, azokkal együtt, úgy helyezendők el, hogy a jelölések egymást ne zavarják, ne legyenek összetéveszthetők.

6.) A gépek, berendezések biztonsági megfelelőségét igazoló dokumentumok

EK - Megfeleléségi nyilatkozat ((legtöbb mezőgazdasági gépnél, berendezésnél szükséges).

Az EK Megfeleléségi nyilatkozat az a dokumentum, amelyben a gyártó, és/vagy az Európai Gazdasági Térségben (EGT) letelepedett meghatalmazott képviselője írásban nyilatkozik arról, hogy a termék megfelel a vonatkozó irányelvekben/rendeletekben meghatározott biztonsági és egészségvédelmi előírásoknak.

A mezőgazdasági gépek/berendezések esetében a gépek irányelve/rendelete (MD) [2006/42/EK/16/2008. (VIII.30.) NFGM rendelet] az EK- megfelelőségi nyilatkozat tartalmát a következőképpen határozza meg:

- „1. a gyártó, és ha indokolt, a meghatalmazott képviselő cégneve és teljes címe;
2. a műszaki dokumentáció összeállítására felhatalmazott a Közösségben letelepedett személy neve;
3. a gép leírása és azonosítása, beleértve az eredeti megnevezését, funkcióját, modell-, típus- és sorozatszámát és kereskedelmi nevét;
4. nyilatkozatot arról, hogy a gép megfelel e rendelet vonatkozó rendelkezéseinek, és ahol indokolt, egy hasonló nyilatkozatot arról, hogy a gép megfelel más, egyéb szempontokra vonatkozó, a CE - jelölést előíró - és az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett - közösségi irányelveknek és/vagy vonatkozó rendelkezéseknek;
5. ha indokolt, a 6. mellékletben említett EK-típusvizsgálatot elvégző bejelentett szervezet neve, címe, azonosító száma, és az EK-típusvizsgálat tanúsítványának száma;
6. ha indokolt, a 7. mellékletben említett teljes minőségbiztosítási rendszert jóváhagyó bejelentett szervezet neve, címe, és azonosító száma;
7. ha indokolt, a felhasznált honosított harmonizált szabványok hivatkozásai;
8. ha indokolt, egyéb felhasznált műszaki szabványok és előírások hivatkozásai;
9. a nyilatkozat helye és kelte; és
10. a gyártó vagy meghatalmazott képviselője nevében a nyilatkozat elkészítésére jogosult személy azonosítója és aláírása.”

EK - Típusvizsgálati tanúsítvány (az EK – Megfeleléségi nyilatkozat kiadásához is szükséges dokumentum, szükség szerint.) A mezőgazdasági gépeknél a kardántengely és a teljesítmény leadó tengely védőburkolatainál, valamint a felborulást gátló (ROPS) és a leeső tárgyak ellen védő (FOPS) szerkezeteknél előírás.

EK – típusbizonyítvány illetve forgalomba helyezési engedély (traktoroknál, egyéb közúton is rendszeresen közlekedő mezőgazdasági gépnél pl.: mezőgazdasági pótkocsiknál szükséges).

Egyéb tanúsítványok, hatósági engedélyek, stb. (szükség szerint, pl.: Növényvédő gépek Forgalomba Hozatali Engedélye).

Használati utasítás (használati-kezelési útmutató, gépkönyv, üzemeltetési dokumentáció, stb.) Minden egyes géphez, berendezéshez a vonatkozó előírások szerint mellékelni kell. A használati utasítással kapcsolatos részletes előírásokat mezőgazdasági gépeknél a 16/2008.(VIII.30.) NFGM rendelet 1. melléklet 1.7.4. és 3.6.3 pontjai valamint az adott gépre vonatkozó honosított harmonizált szabványok tartalmazzák.

Minta az EK – Megfeleléségi nyilatkozat formájára és tartalmára!

A nyilatkozat száma : _____/2010

EK MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZAT

[16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendelet 3. melléklet szerint]

ETG Első Talajmaró Gépgyártó Kft. 4400 Nyíregyháza Rákóczi u. 69.
mint gyártó, saját felelősségére kijelenti, hogy az általa gyártott következő termék

Típus	Megnevezés	Gyártási szám
ETG – 2500	Talajmaró	121212

M E G F E L E L

az alábbi dokumentumokban megfogalmazott biztonsági és egészségvédelmi követelményeknek:

Jogszabályok:

Az Európai Parlament és a Tanács 2006/42 EK irányelve (2006. május 17.) a gépekről és a 95/16 EK irányelv módosításáról, és a 2006/42 EK irányelvet bevezető 16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendelet a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról

Honosított harmonizált szabványok:

MSZ EN ISO 12100-2:2003/A1:2009	Gépek biztonsága. Alapfogalmak, a kialakítás általános elvei. 2. rész: Műszaki alapelvek (ISO 12100-2:2003)
MSZ EN ISO 4254-1:2010	Mezőgazdasági gépek. Biztonság. 1. rész: Általános követelmények
MSZ EN ISO 4254-5:2010	Mezőgazdasági gépek. Biztonság. 5. rész: Motoros hajtású talajművelő gépek (ISO 4254-5:2008)
MSZ EN 15811:2010	Mezőgazdasági gépek. Hajtásátviteli mozgó részek védőburkolatai. Szerszámmal nyitható védőburkolat (ISO/TS 28923:2007, módosítva)

További információ:

A műszaki dokumentáció [(16/2008.(VIII.30.) NFGM r. 8. melléklet] összeállítására felhatalmazott személy neve, beosztása:

.....

A biztonsági vizsgálatot végezte:

A biztonsági vizsgálat azonosító száma:

Kelt: Nyíregyháza.....2010.....

A nyilatkozat elkészítésére jogosult személy:

/:.....:/
Neve, beosztása

/:.....:/
cégszrű aláírás, bélyegző

A nyilatkozat az MSZ EN ISO/IEC 17050-1,2:2004 szabvány előírásai szerint készült

7.) A gépek, berendezések biztonsági megfelelőségének ellenőrzése

A piacfelügyelet feladata annak ellenőrzése, hogy a piacra került vagy üzembe helyezett termék a rá vonatkozó jogszabályok követelményeinek megfelel-e. Feladata továbbá a jogszabálysértés szankcionálása és a jogkövetés kikényszerítése.

Piacfelügyeleti hatóságok:

Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság	Építésügyi hatóság
Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési Hivatal	Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium Területfejlesztésért és Építésügyért felelős Szakállamtitkárság Építésügyi és Építészeti Főosztály
Nemzeti Hírközlési Hatóság	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
Magyar Bányászati és Földtani Hivatal	Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
ÁNTSZ	Vám és Pénzügyőrség
Egészségügyi Engedélyezési Közigazgatási Hivatal	Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
Országos Rendőr- Főkapitányság	Felvonó és Mozdólépcső Felügyelet
Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Felügyelőség	

Az egyes hatóságok működését szabályozó kormányrendeletek határozzák meg, hogy melyik területen melyik hatóság rendelkezik hatáskörrel.

A piacfelügyeleti hatóság ellenőrzi, hogy a forgalomba hozott vagy üzembe helyezett termék:

- rendelkezik-e a jogszabályban előírt dokumentumokkal, pl. hatósági engedéllyel vagy kijelölt/bejelentett szervezet által kiadott tanúsítvánnyal, szakvéleménnyel, a gyártó által kiadott megfelelőségi nyilatkozattal,
- a termék megfelel-e a hatósági engedélyben, tanúsítványban, szakvéleményben vagy a gyártói nyilatkozatban foglaltaknak.

A piacfelügyelet az ellenőrzése során jogosult:

- tájékoztatást kérni a gyártótól és forgalmazótól,
- vizsgálatok végzése céljából térítésmentesen mintát venni,
- a vizsgálathoz szükséges időtartam alatt ideiglenesen megtiltani a termék forgalmazását, reklámozását,
- a gyártás, raktározás vagy forgalmazás helyére belépni.

Ha a piacfelügyeleti hatóság megállapítja, hogy az irányelvek/rendeletek hatálya alá tartozó termékek esetében nem tartják be a szabályokat, a termék nem felel meg a követelményeknek, intézkedéseket kezdeményezhet a gyártókkal és a forgalmazókkal szemben. Ilyen intézkedések lehetnek az értékesítés időleges vagy végleges betiltása, a termék kivonása, visszahívás vagy figyelmeztető közlemény kiadása. A hivatalos fellépéshez és tilalmakhoz gyakran nagy összegű bírságok társulhatnak, társulnak.

Felhívjuk a Tisztelt Olvasó figyelmét arra, hogy:

A kiadvány segítséget nyújt a jogszabályokban, szabványokban való eligazodásban, de nem helyettesíti azok alapos megismerését és a munkájukhoz való felhasználását.

Felhasználása előtt minden esetben győződjön meg, kiadványban szereplő információk, jogszabályok, szabványok érvényességéről, hiszen gyorsan változó világunkban ezek is változnak, módosulnak.

8.) Gépek/berendezések biztonsági megfelelőségének érvényesítése gépvásárláskor/gépbeszerzéskor

A gépbeszerzés/vásárlás előtt:

- a.) Tájékozódjon a vásárló a beszerzendő gépre, gépekre vonatkozó biztonsági előírásokról (szükség esetén szakértő bevonása javasolt).
- b.) Közölni kell az eladóval, a forgalmazóval a megvásárlandó/bszerzendő géppel kapcsolatos, a biztonsági megfelelőségre vonatkozó elvárásokat, hogy a gép feleljen meg mindenben a reá vonatkozó biztonsági előírásoknak és erről kérni kell az igazoló dokumentumokat.
Ha mód van rá az előzőeket írásban: megrendelőben, szerződésben stb. vásárlási feltételként kell rögzíteni.

A gép/berendezés átvételekor meg kell győződni legalább a következőkről:

- a.) A gép egyértelmű azonosíthatóságáról, a gépen elhelyezendő azonosító adatok meglétéről (adattábla, adattáblák), azok egyezőségéről a gép dokumentumaival.
- b.) A gépen/berendezésen a szükséges megfelelőségi jelölés (ek) meglétéről, előírás szerinti elhelyezéséről.
- c.) A gép/berendezés biztonsági megfelelőségét igazoló dokumentumok meglétéről, formai és tartalmi helyességéről, valamint a géppel való egyezőségéről.

NAGYON FONTOS!

A gépeknek/berendezéseknek minden esetben a gyártás időpontjában érvényes biztonsági előírásoknak kell megfelelniük.

Ha gyártás és az eladás (első üzembe helyezés) közötti idő meghaladja a két évet, az eladás (első üzembe helyezés) idejében érvényes előírások az irányadóak.

Használt gép/berendezés esetén, ha az első üzembe helyezéstől számítva folyamatos a használat és a biztonsággal összefüggésben a gépen/berendezésen változtatás nem történt a gépeknek/berendezéseknek az első üzembe helyezéskor érvényben lévő biztonsági előírásoknak kell megfelelni. Az előzőek igazolását kérni kell, az eladótól/forgalmazótól.

A vásárló / felhasználó / üzemeltető, ha úgy ítéli meg, illetve oka van feltételezni, hogy az általa vásárolt gép / berendezés nem felel meg a reá vonatkozó biztonsági előírásoknak az eladóhoz / forgalmazóhoz fordulhat a gép / berendezés biztonságosságának helyreállításáért.

Az eladó/forgalmazó köteles gondoskodni a gép/berendezés biztonságosságának helyreállításáról. Amennyiben ezt az eladó/forgalmazó nem teszi meg a vásárló/felhasználó/ üzemeltető a vásárlástól elállhat és/vagy az illetékes piacfelügyeleti hatósághoz fordulhat.

Melléletek:

1. számú melléklet: Fogalom meghatározások, magyarázatok

2. számú melléklet: Új megközelítésű irányelvek és azokat bevezető magyar jogszabályok

3. számú melléklet: Forrásmunkák, hasznos oldalak (linkek)

1. számú melléklet:

Fogalom meghatározások, magyarázatok

Európai jogszabályok: Az **elsődleges jogszabályok:** a szerződések, másodlagos jogszabályok: az irányelv, a rendelet és határozat.

Az **irányelv (direktíva)** olyan jogszabály, mely kötelezően betartandó előírásokat tartalmaz. Az irányelv különleges sajátossága, hogy a tagállamoknak be kell vezetniük a nemzeti jogrendbe, a bevezetés formája nincs megkötve.

Az **új megközelítésű irányelv** az alapvető biztonsági – és egészségvédelmi követelményeket írja elő jogszabályi szinten, a részletes követelményeket pedig a harmonizált európai szabványok tartalmazzák.

A **régi megközelítésű irányelvek** teljes részletességű szabályozást tartalmaznak.

A **rendelet** kötelező előírás a tagállamok számára, közvetlenül hatályos, nincs jogharmonizációs kötelezettség.

A **határozat** kötelező előírás, mely közvetlenül hatályos, de csak a jogszabály címzettjei számára ebben az esetben sincs bevezetési kötelezettség.

Forgalmazás: Az Európai Gazdasági Térségben piacán valamely termék gazdasági tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása értékesítés, fogyasztás vagy használat céljára, akár ingyenesen, akár ellenérték fejében.

Forgalomba hozatal: A terméknek első alkalommal történő hozzáférhetővé tétele az Európai Gazdasági Térségen belüli forgalmazás vagy használat céljából, akár visszterhesen, akár ingyenesen, és az alkalmazott eladási technikáktól függetlenül.

Gyártó: Az Európai Gazdasági Térségben letelepedett, az a természetes vagy jogi személy, aki a terméknek üzletszerű előállítója, termelője, helyreállítója vagy felújítója, illetve aki a terméken elhelyezett nevével, védjegyével vagy egyéb megkülönböztető jelzés alkalmazásával önmagát a termék gyártójaként tünteti fel.

Illetve, a gyártónak az Európai Gazdasági Térségben letelepedett meghatalmazott képviselője, ha maga a gyártó nem az Európai Gazdasági Térségben letelepedett; ilyen képviselő hiányában az importáló.

Az előzőek hiányában gyártónak kell tekinteni bármely természetes vagy jogi személyt vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaságot és szervezetet, aki vagy amely a gépet vagy a részben kész gépet forgalomba hozza, üzembe helyezi.

Meghatalmazott képviselő: Az Európai Gazdasági Térségben lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező, letelepedett természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság és szervezet, aki a gyártótól írásbeli meghatalmazást kapott, hogy meghatározott feladatok céljából a gyártó nevében eljárjon, figyelemmel ez utóbbinak a vonatkozó jogszabályok szerint kötelezettségeire.

Importőr: Az Európai Gazdasági Térségben lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező, letelepedett természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság és szervezet, aki harmadik országból származó terméket hoz forgalomba a közösségi piacon.

Forgalmazó: Az a természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság és szervezet, az értékesítési láncban, a gyártón és az importőrön kívül, aki forgalmazza a terméket.

Harmonizált európai szabvány: Az európai szabványügyi szervezetek (CE N,CE NELEC,ETSI) által jóváhagyott és az EU hivatalos lapjában (OJ) kihirdetett, kötelező erővel nem bíró műszaki előírás,mely egy irányelvhez kapcsolódva olyan megoldást kínál, amely egyúttal az irányelv követelményeinek való megfelelést is biztosítja.

Honosított harmonizált szabvány: Olyan harmonizált európai szabvány, amelyet a magyar eljárási rendnek megfelelően nemzeti szabványként közzétettek.

Visszahívás: Minden olyan intézkedés, amelynek célja a végfelhasználók számára forgalmazott termék visszaadása.

Kivonás a forgalomból: Minden olyan intézkedés, amelynek célja a termék forgalmazásának megakadályozása az értékesítési láncban.

Piacfelügyelet: A hatóságok által, annak biztosítása érdekében végzett tevékenység és hozott intézkedések, hogy a termékek megfeleljenek a vonatkozó közösségi harmonizációs jogszabályokban megállapított követelményeknek, illetve hogy ne jelentsenek veszélyt az egészség, a biztonság vagy közérdek bármilyen más elemének szempontjából.

Piacfelügyeleti hatóság: Az egyes tagállamok területén a piacfelügyelet ellátásáért felelős nemzeti hatóság.

EK Megfelelőségi nyilatkozat: A gyártó vagy az Európai Gazdasági Térségben (továbbiakban: EGT) letelepedett meghatalmazott képviselője írásbeli nyilatkozata arról, hogy a termék megfelel a vonatkozó irányelvben/rendeletben meghatározott biztonsági és egészségvédelmi követelményeknek.

EK típusvizsgálati tanúsítvány: A kijelölt/bejelentett szervezet által kiadott dokumentum annak igazolására, hogy a termék típusmintája a megfelel a vonatkozó irányelvben/rendeletben meghatározott biztonsági és egészségvédelmi követelményeknek.

Forgalomba hozatal: a termék visszterhes vagy ingyenes, első ízben történő rendelkezésre bocsátása, így pl: eladás, egyéb átengedés, raktározás, kiállítás, hirdetés, saját felhasználásra történő gyártás, közvetlen behozatal.

Nem számít forgalomba hozatalnak:

- raktározás, ha bizonyítottan azért történik, hogy a terméket a követelmények teljesítésére átalakítsák,
- a kiállítás, ha utalnak arra, hogy a termék nem felel meg a követelményeknek, és hogy a terméket másnak nem engedik át,
- ha a terméket műszaki vizsgálatnak vetik alá,
- múzeumi/demonstrációs célra használják fel.

Megfelelőségi tanúsítvány: Kijelölt/bejelentett tanúsító szervezet által kiadott megfelelőségi igazolás.

2. számú melléklet:

Új megközelítésű irányelvek és azokat bevezető magyar jogszabályok

Az irányelvek és módosításainak szövege	Az irányelv egységes szerkezetbe foglalt változata	Az irányelv tárgya (rövid címe) és a kapcsolódó harmonizált szabványok felsorolása, hivatkozásai és általános információk.	Az irányelvet bevezető jogszabály
1	2	3	4
2006/95/EK		Kisfeszültségű berendezések (LVD)	79/1997. (XII. 31.) IKIM rendelet
2009/105/EK (Ex87/404/EGK)		Egyszerű nyomástartó edények (SPV)	9/2001. (IV. 5.) GM rendelet
2009/48/EK 88/378/EGK 93/68/EGK		A játékok biztonsága (TOYS)	24/1998. (IV. 29.) IKIM-NM együttes rendelet
89/106/EGK 93/68/EGK	89/106/EGK [92 KB]	Építési termékek (CDP)	3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet
2004/108/EK		Elektromágneses összeférhetőség (EMC)	62/2006. (VIII. 30.) GKM rendelet
2006/42/EK		Gépek (MD)	16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendelet
89/686/EGK 93/68/EGK 93/95/EGK 96/58/EK	89/686/EGK [150 KB]	Egyéni védőeszközök (PPE)	18/2008. (XII. 3.) SZMM rendelet 17/2008. (XII. 3.) SZMM rendelet
2009/23/EK 90/384/EGK		Nem automatikus működésű mérlegek (NAWI)	127/1991. (X. 9.) Korm. rendelet 62/2004. (IV. 24.) GKM r.
90/385/EGK 93/42/EGK 93/68/EGK 2007/47/EK	90/385/EGK [114 KB]	Aktív beültethető orvostechnikai eszközök (AIMD)	4/2009. (III. 17.) EüM rendelet
2009/142/EK (Ex90/396/EGK)		Gázüzemű berendezések (GAD)	22/1998. (IV. 17.) IKIM rendelet
92/42/EK 93/68/EGK 2004/8/EK 2005/32/EK	92/42/EK [90 KB]	A folyékony vagy gázüzemű tüzelőanyaggal működő új melegvízkazánok hatásfok követemény I (HWB)	20/1998. (IV. 17.) IKIM rendelet
93/15/EGK		A polgári felhasználású robbanóanyagok (EXP)	191/2002. (IX. 4.) Korm. rendelet

Új megközelítésű irányelvek, amelyeknél a CE - jelölés alkalmazása követelmény
(folytatás)

Az irányelvek és módosításainak szövege	Az irányelv egységes szerkezetbe foglalt változata	Az irányelv tárgya (rövid címe) és a kapcsolódó harmonizált szabványok felsorolása, hivatkozásai és általános információk.	Az irányelvet bevezető jogszabály
1	2	3	4
93/42/EGK 98/79/EK 2000/70/EK 2001/104/EK 2007/47/EK	93/42/EGK [217 KB]	Orvosi eszközök (MDD)	4/2009. (III. 17.) EüM rendelet
94/9/EK		Berendezések robbanásveszélyes környezetben (ATEX)	8/2002. (II. 16.) GM rendelet
94/25/EK 2003/44/EK	94/25/EK [172 KB]	Kedvtelési célú vízi járművek (RCD)	2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet
95/16/EK		Felvonók (LIFTS)	108/2001. (XII. 23.) FVM-GM együttes rendelet
97/23/EK		Nyomástartó berendezések (PED)	9/2001. (IV. 5.) GM rendelet
98/79/EK		Laboratóriumi diagnosztikai orvostechnikai eszközök (IVD)	8/2003. (III. 13.) ESzCsM rendelet
1999/5/EK		Rádió berendezések és a távközlő végberendezések valamint megfelelőségük kölcsönös elismerése (RTTED)	5/2004. (IV. 13.) IHM rendelet
2000/9/EK		Személyek szállítására tervezett drótkötélpálya rendszerek (CABLE)	26/2003. (IV. 28.) GKM rendelet
2004/22/EK		Mérőműszerek (MID)	8/2006. (II. 27.) GKM rendelet

Az új megközelítésű irányelvek, az irányelveket bevezető jogszabályok és a kapcsolódó harmonizált szabványok jegyzéke az alábbi linkeken érhetőek el:

<http://www.mszt.hu/>

<http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/documents/harmonised-standards-legislation/list-referenCE s/>

<https://kereses.magyarorszag.hu/jogszabalykereso>

3. számú melléklet:

Forrásmunkák, hasznos oldalak (linkek)

Termékbiztonság.

CE - Megfelelőségi jelölés mezőgazdasági gépeken/berendezéseken

1. rész Bevezetés a CE – jelölés alapismereteibe

FVM MGI Gödöllő, 2010.

<http://www.fvmmi.hu/hirek.php?lang=HUN&id=824&det=1>

Európai füzetek – CE jelölés az ipari termékeken, 1. füzet: alapvető tudnivalók

Budapest 2006, az ITDH EURO INFO KÖZPONT kiadványa

Európai füzetek – CE jelölés az ipari termékeken, 2. füzet: gépek biztonsági követelményei

Budapest 2005, az ITDH EURO INFO KÖZPONT kiadványa

Megfelelőségértékelés

Enterprise Europe Network – ITD Hungary Zrt.

A piacfelügyelet átalakításának aktuális kérdései

Boldizs József Szakmai Főtanácsadó Szociális és Munkaügyi Minisztérium

Fogyasztóvédelmi Osztály

Fogyasztóvédelem Magyarországon konferencia, 2010. április 22.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 768/2008/EK HATÁROZATA

(2008. július 9.)

a termékek forgalomba hozatalának közös keretrendszeréről, valamint a 93/465/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (EGT - vonatkozású szöveg)

1993. évi X. Törvény

a termékfelelősségről

1997. évi CLV. Törvény

a fogyasztóvédelemről

2009. évi CXXXIII. Törvény

A megfelelőségértékelő szervezetek tevékenységéről

79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet az áruk és a szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról

16/2008. (VIII. 30.) NFGM r.

a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról (hatályba lép 2009. december 29-én, egyidejűleg hatályát veszti a 21/1998. (IV.17.) IKIM rendelet a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról).

5/1990. (IV.12.) KöHÉM r.

a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról

6/1990. (IV.12.) KöHÉM r.

a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről

Hasznos oldalak (linkek):

EU – 94/9/EK (ATEX) irányelv alkalmazása

<http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/documents/guidance/atex/application/>

EU – CE - jelölés

<http://ec.europa.eu/enterprise/faq/ce-mark.htm>

3. számú melléklet:

Forrásmunkák, hasznos oldalak (linkek) (folytatás)

Hasznos oldalak (linkek):

EU – hatályos jogszabályok - könyvtár

<http://eur-lex.europa.eu/en/legis/20100601/index.htm>

EU – irányelvek – Mezőgazdasági és erdészeti traktorok

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/automotive/documents/directives/tractors/index_en.htm

Piacfelügyelet

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulatory-policies-common-rules-for-products/new-legislative-framework/market-surveillance/index_en.htm

CE - jelölés

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulatory-policies-common-rules-for-products/ce-marking/index_en.htm

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/cemarking/index_en.htm

EU – Új megközelítésű Irányelvek – 2006/42 irányelv a Gépekről (MD) és a kapcsolódó harmonizált szabványok

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/documents/harmonised-standards-legislation/list-references/machinery/index_en.htm

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:136:0001:0041:HU:PDF>

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/documents/harmonised-standards-legislation/list-references/machinery/index_en.htm

EU – vonal – Termékbiztonság

http://www.euvonal.hu/index.php?op=mindennapok_fogyasztovedelem&id=4

Enterprise Europe Network:

www.enterpriseurope.hu

Magyar Szabványügyi Testület:

www.mszt.hu

Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési Hivatal:

<http://www.mkeh.gov.hu/>

Felhívjuk a Tisztelt Olvasó figyelmét arra, hogy:

A kiadvány segítséget nyújt a jogszabályokban, szabványokban való eligazodásban, de nem helyettesíti azok alapos megismerését és a munkájukhoz való felhasználását. Felhasználása előtt minden esetben győződjön meg, kiadványban szereplő információk, jogszabályok, szabványok érvényességéről, hiszen gyorsan változó világunkban ezek is változnak, módosulnak.

MEZŐGAZDASÁGI GÉPESÍTÉSI INTÉZET

BIZTONSÁGOS GÉPEKKEL / BERENDEZÉSEKKEL

**Elősegítjük
a mezőgazdasági
gépekkel / berendezésekkel dolgozók,
testi épségének,
egészségének
megóvását,
a komfortos munkakörülményeket.**

EGYÜTT A KÖZÖS CÉL ÉRDEKÉBEN

**GÉPKÖRÖK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE**